

2016
2017
2018

Educatief aanbod voor scholen

Domein Pietersheim Lanaken
EDUCATIEF AANBOD voor scholen

Vu: Patrick Maesen, vzw Toerisme, Neerharenweg 12, 3620 Lanaken.

Domein Pietersheim Lanaken! Dat is... tof, plezant, geheimzinnig, leerde voor dieren en natuur, de middeleeuwen (her)ontdekken, lekker spelen...

Kortom, gelegen aan de rand van het Nationaal Park "Hoge Kempen" (5700ha), is Domein Pietersheim (76ha) met zijn kinderboerderij en waterburcht de perfecte locatie voor een dagje uit! Geniet van de vele boerderijdieren op de kinderboerderij en breng zeker een bezoekje aan de 12de eeuwse waterburcht... Pietersheim is echter meer!!

Onder begeleiding kunnen kinderen van 5 jaar tot en met 14 jaar deelnemen aan diverse activiteiten of workshops. Deze brochure biedt niet alleen een overzicht van alle boerderij- en natuurlessen die op de kinderboerderij gegeven worden maar ook de activiteiten die mogelijk zijn op de gerenoveerde 12de eeuwse Waterburcht die in 2010 de Vlaamse Monumentenprijs ontving.

Kinderboerderij Pietersheim

Lente-, herfst-en winterwandeling

Het bos komt het meest tot zijn recht in de herfst... wat een kleurenpracht! Onder begeleiding van een natuurgids leren de kinderen over de vele wonderen van de natuur.

Periode : van 1 oktober tot 1 juni.

Leeftijd : 5- jarige kleuters t/m 3de graad.

Lager Onderwijs.

Winterles

Tijdens een rondleiding op de boerderij leren de kinderen over de aanpassingen van de dieren tijdens de winter.

Periode : van 1 december tot 1 maart.

Leeftijd : 5-jarige kleuters tot en met 2de leerjaar.

Pizza aux champignons

Pietersheim heeft een rijkdom aan diverse soorten paddenstoelen. Na onderzoek met loep en spiegeltje wordt het klaslokaal terug opgezocht om er lekkere pizza te maken.

Leeftijd : 1ste, 2de en 3de leerjaar.

Periode : van 1 oktober tot 1 november.

Ecoshampoo van brandnetels

Wist je dat je van brandnetels goede shampoo kan maken? Het bezit zelfs geneeskracht voor slap haar.

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : van 1 mei tot 10 juni.

Kriebelbeestjesles

Maak kennis met de wondere wereld van de insecten : Spinnen, duizendpoten...

Leeftijd : 3de en 4de leerjaar.

Periode : van 1/10 tot 1/11 en van 1/4 tot 30/6.

Op indianentocht

De kinderen krijgen een indianenpak aan en verzamelen aan de totempaal. Via allerlei natuurspelen wordt natuurbeleving belangrijker dan natuurkennis.

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : 15 april tot 30 juni.

ZELFDOELESSEN

Begeleid zelf uw klas op de kinderboerderij via kant-en-klaar uitgewerkte lespakketten.

- Koekjes bakken (of speculaas)
- Appelsap maken
- Brood bakken

Bibi, de bijenkoningin

Bibi, de bijenkoningin heeft de leiding over een hele kolonie bijen in de bijenhal van de kinderboerderij. Wat hebben bijen allemaal nodig? Hoe ziet een bijenkast eruit?

Leeftijd : 5-jarige kleuters.

Periode : April – juni.

Braakballen pluizen

Hoe leven en eten uilen? Aan de hand van braakballen ontdekken de kinderen het menu van deze geheimzinnige vogels.

Leeftijd : 3de graad Lager Onderwijs.

Periode : Van december tot april.

Op speurtocht langs de Grensmaas

De Hochter Bampd is een uniek natuureservaat langs de Maas. De Gallowayrunderen zorgen er voor een natuurlijk beheer. De leerlingen kunnen de runderen observeren, vogels bekijken en keien verzamelen.

Leeftijd : 3de graad Lager Onderwijs.

Periode : Altijd behalve van 1 juli tot 1 oktober.

Professor Zevensteen

Professor Zevensteen nodigt de kinderen uit om te leren over het afval dat niet alleen door de natuur afgebroken wordt maar ook kan hergebruikt worden. Ze leren sorteren, maken kleine afvalkunstwerkjes...

Leeftijd : 5-jarige kleuters en 1ste leerjaar.

Periode : Oktober - april - mei - juni.

NIEUW

Op reis met de Neanderthaler.

Water, wind, vuur en aarde... Belangrijk voor de Neanderthaler... Via "préhistorische" spelen gaan de kinderen op zoek naar de levensstijl van de Neanderthaler in onze streek. Tegelijkertijd wordt een bezoek gebracht aan de Neanderthalersite (Veldwezelt).

Leeftijd : 3de graad Lager Onderwijs.

Periode : Altijd.

Het leven in en rond de vijvers

Aan de hand van leuke opdrachten maken de kinderen kennis... met de waterdierjes en planten. Ook de helderheid, geur, temperatuur, beweging en waterkwaliteit komen ruim aan bod.

Leeftijd : 3de graad Lager Onderwijs.

1ste graad Middelbaar Onderwijs.

Periode : September , april tot juni.

NIEUW

Zintuigenwandeling: Op stap met professor Sensori

Onze zintuigen worden geprikkeld via van leuke opdrachtjes in het bos, want in het bos is van alles te zien, te voelen, te horen, te ruiken en zelfs te proeven! Lekker!!

Leeftijd : 5-jarige kleuters

Periode : 1/10 tot en met 30/6

Speuren in Oud-Rekem, het mooiste dorp van Vlaanderen

Met een aantal oude postkaarten gaan de kinderen op zoek naar de 1ste graaf die in het kasteel van Reckheim woonde.

Eénmaal het sleutelwoord gevonden, volgt al snel een bijkomend probleem!

Leeftijd : 3de graad Lager Onderwijs.

Periode : September t/m juni.

Heks Fluitekruid

Heks Fluitekruid is hulpeloos. De kinderen kunnen haar helpen door op zoek te gaan naar inheemse kruiden. Als afsluiting maken ze een heksenbrouwsel.

Leeftijd : 3de leerjaar.

Periode : Van april tot juni.

De donkere wereld van de pissebedden

Je vindt ze onder grote stenen of stukken hout... de pissebedden. Hoe zien ze eruit? Hoe leven ze?

Leeftijd : 2de leerjaar.

Periode : Van april tot juni

Flieder, fladder met de vlinders mee

Hoe ziet een vlinder eruit? Waar leven ze? Via een video, kleurige rupsen en geheimzinnige poppen wordt alles duidelijk...

Leeftijd : 2de en 3de leerjaar.

Periode : Mei - juni.

Boerensoep met balletjes

Welke groenten bestaan er? Hoe zien ze eruit en hoe ziet een groententuin eruit? Met als topper het maken van verse boerensoep.

Leeftijd : 5-jarige kleuters en 1ste leerjaar.

Periode : Oktober - mei - juni.

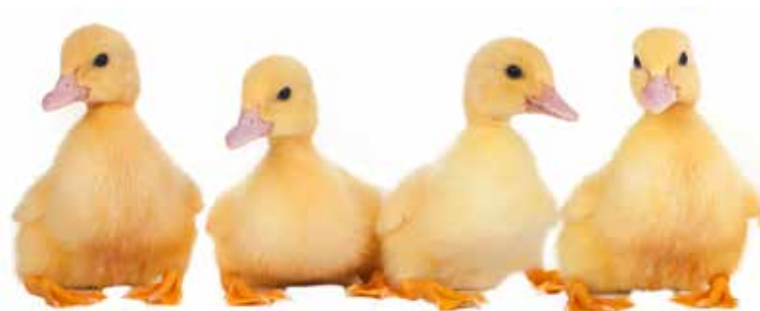
Klimaatverwarring

De opwarming van de aarde, de ozonlaag...

Proefondervindelijk beseffen de kinderen dat het niet zo goed gaat met moeder aarde..

Leeftijd : 5de en 6de leerjaar.

Periode : Altijd behalve van 1/7 tot en met 30/9.

Papierhierles

Meer dan 30% van ons afval bestaat uit karton en papier. Recycleren is dus de boodschap. Op de kinderboerderij maken de kinderen zelf hun velletje papier.

Periode : Altijd behalve van 1/7 tot en met 30/9.

Leeftijd : 4de, 5de en 6de leerjaar.

Bosbiotoopstudie

De bosbiotoopstudie biedt leerlingen de mogelijkheid om vergelijkend onderzoek van twee bostypes uit te voeren. Hierbij onderzoeken ze het beheer, de begroeiing, de bodem en de bodemdiertjes.

Leeftijd : 1ste graad Middelbaar Onderwijs.

Periode : Van september tot en met juni.

Vijverbiotoopstudie

Tijdens de vijverbiotoopstudie worden niet alleen waterdiertjes gedetermineerd maar ook waterplanten. Lekker plensen in natuurwater...

Leeftijd : 1ste graad Middelbaar Onderwijs.

Periode : Van 1/9 tot 1/11 en van 1/4 tot 30/6

Boerderij "in the picture"

Kinderboerderij Pietersheim verkennen doe je best via de fotozoektocht. Foto's wijzen immers de weg (eigen begeleiding).

Leeftijd : 5-jarige kleuters, 1ste en

2de graad Lager Onderwijs.

Periode : Altijd.

Gratis voor gasten van het vakantiehuis.

Waggel, de wilde eend op bezoek op de kinderboerderij

Schrijfster Anja Felliers schreef exclusief voor Pietersheim het verhaal van Waggel die op de kinderboerderij de wildste avonturen beleeft (eigen begeleiding voorzien).

Leeftijd : 5-jarige kleuters en 1ste graad Lager Onderwijs.

Periode : Altijd.

Gratis voor gasten van het vakantiehuis.

Kinderboerderij Pietersheim

Kaas en boter maken (zuivel)

Nadat de rauwe boerenmelk stremt, maken de kinderen zelf boter- en karnemelk. Daarna wordt de gestremde melk gesneden en gaat de wrongel onder de kaaspers, een leerrijke les met vele nieuwe zuivelbegrippen.

Leeftijd : 5-jarige kleuters en 1ste, 2de en 3de leerjaar.

Periode : Altijd behalve van 1/7 tot en met 30/9.

Kaas en milkshake maken (zuivel)

Nadat de melk gaat stremmen, maken de kinderen zelf lekkere bananenmilkshake.. De wrongel wordt gesneden en geperst. Een snoep- en proefles...

Leeftijd : 4de, 5de en 6de leerjaar.

Periode : Altijd behalve van 1/7 tot en met 30/9.

Koekjes bakken (graan)

Alle kinderen eten graag koekjes maar welke weg legt een koekje af vooraleer het in de winkel terecht komt? Het hele proces komt aan bod : Malen, zeven, deegbereiding, rollen met deegrol... de oven in en klaar!!!

Tijdens de periode van St.-Nicolaas : Speculaas bakken!!!!

Leeftijd : 5-jarige kleuters en 1ste, 2de en 3de leerjaar.

Periode : Altijd behalve van 1/7 tot en met 30/9.

Brood bakken (graan)

Het principe is hetzelfde als bij koekjes bakken. Alleen wordt hier meer individueel gewerkt. Elke leerling maakt zijn eigen broodje. Terwijl de broodjes in de oven bakken, wordt de cyclus van het graan tot brood herhaald aan de hand van kleurrijk fotomateriaal.

Leeftijd : 4de, 5de en 6de leerjaar.

Periode : Altijd behalve an 1/7 tot en met 30/9.

Boerderijspel

Via een brochure krijgen de kinderen allerlei opdrachten en vragen ivm de boerderij en dieren. Vele antwoorden zijn terug te vinden op de infobordjes aan de omheining van de diverse weiden. Ook begrippen rond wiskunde, taal, wereldoriëntatie werden opgenomen... (eigen begeleiding).

Leeftijd : 1ste, 2de en 3de graad Lager Onderwijs.

Periode : Altijd.

Gratis voor gasten van het vakantiehuis.

GRATIS ONTLEENEN

- Materiaalkisten "Wateronderzoek"
- Bostassen
- Bosspel "De schatkist van Boris"
- De Ring der Nevelingen

Van aardappel tot chips

Kinderen leren over het ontwikkelingsproces van de aardappel maar nadien hun eigen zakje zoutchips maken is natuurlijk nog veel plezanter. Een krokante smulles!!

Leeftijd : 4de leerjaar.

Periode : Van januari tot april, alleen in de voormiddag.

Appelsap maken

De appel staat centraal in een les over hard fruit. Nadat de vrucht grondig besproken wordt, gaan de kinderen aan de slag... gewapend met mesjes en fruitpersen om appelsap te maken.

Leeftijd : 1ste, 2de en 3de leerjaar.

Periode : Altijd behalve van 1/7 tot en met 30/9.

Knuffelen met Lotte & Giel

Lotte, het konijn en Giel, de haan leiden de kinderen graag rond in hun kleinveestal waar meer dan 18 inheemse kippen- en konijnenrassen te bewonderen zijn. Via diverse kleurrijke infopanelen en interactieve spelen geven Lotte & Giel meer uitleg over hun Belgische en Nederlandse vriendjes. Onder begeleiding mag je een konijn aaien of kip eens vastpakken... Direct contact met de dieren is hier heel belangrijk!

Leeftijd : 1ste, 2de en 3de graad Lager Onderwijs.

Periode : Altijd behalve van 1/7 tot en met 30/9.

FIETSEN TE HUUR

Limburg = Fietsparadijs.

Het internationale fietsroutenetwerk loopt doorheen Domein Pietersheim. Op de kinderboerderij kun je goedkoop een degelijke fiets huren!

Overnachten op de kinderboerderij

Beleef langer plezier op de kinderboerderij en overnacht in het vakantiehuis dat ruimte biedt aan groepen van 20 tot 68 personen. Het verblijf voorziet alle mogelijke comfort en is mogelijk op basis van zelfkook of volpension. Er zijn 17 vierpersoonskamers elk met toilet en douche. Drie kamers zijn aangepast voor gehandicapten. Speciale tarieven voor kinderen en kleuters. Scholen kunnen inschrijven voor een verblijf op maat met o.a. toffe activiteiten op de waterburcht en kinderboerderij... www.pietersheim.be/overnachten

Ravotten in de speeltuin

De recent vernieuwde houten speeltuin, gelegen op de kinderboerderij, biedt speelruimte aan circa 300 kinderen. Diverse speeltuigen zijn ook toegankelijk voor kinderen met een handicap. Tijdens zonnige dagen is de waterpartij een ware uitnodiging voor lekker plensplezier. Ouders kunnen hun kinderen makkelijk gadeslaan van op het ruime terras van "Hoeve Pietersheim". U bent er tevens welkom voor een snelle hap of een frietje maar tafelen à la carte kan ook.

Hoeve Pietersheim : T +32 89 721 461.

Met de huifkar mee

Libelle is het stevige boerenpaard van de kinderboerderij. Zij brengt u met de huifkar naar de 12de eeuwse waterburcht. Inderdaad, gezellig hobbelen over de landelijke paadjes van het kasteelpark... de belevenis voor kinderen & volwassenen (circa 25). Een ritje duurt een half uur en minimaal 14 dagen vooraf reserveren is noodzakelijk.

Verjaardagsfeestjes

Vier de verjaardag van uw kind op de kinderboerderij of waterburcht. Maak een keuze uit 5 arrangementjes. Dat kan met of zonder frietjes.

Leeftijd : van 4 tot 9 jaar.

Info: www.pietersheim.be/verjaardagsfeestje

Waterburcht Pietersheim

De 12de ^{eeuwse} waterburcht werd ingericht als museum en als bezoekerscentrum voor het Nationaal Park "Hoge Kempen" en ontving in 2010 de Vlaamse Monumentenprijs.

Pietersheim in het klein

Jan van Pietersheim komt tot leven en gaat op zoek naar erfgenamen die de waterburcht moeten beschermen wanneer hij dat niet meer kan. Via leuke opdrachten maken ze kennis met de vroegere burchtbewoners, hun woonplaats, hun bezigheden en de verdediging van de waterburcht.

Leeftijd : 5-jarige kleuters, 1de graad Lager Onderwijs.
Periode : Dagelijks van 10u tot 16u.

Pieters(ge)heim

Ridder Jan van Pietersheim heeft een oude schatkist gevonden! Maar jammer genoeg bezit hij de code niet om het cijferslot te openen. Aan de hand van foto's ontdekken de leerlingen de juiste cijfercombinatie om de schatkist te openen.

Leeftijd : 2de graad Lager Onderwijs.
Periode : Dagelijks van 10u tot 16u.

'Beruchte Burcht'

'Beruchte Burcht' laat de kinderen kennis maken met de verschillende bouwfases en historische gebeurtenissen van de waterburcht. Vier tijdsperiodes komen aan bod. Elk team probeert om zijn burcht weer op te bouwen.

Leeftijd : 3de graad Lager Onderwijs en 1ste graad Middelbaar Onderwijs.
Periode : Dagelijks van 10u tot 16u.

Op schoolreis in Domein Pietersheim

Lekker op schoolreis! Wij presenteren u kant-en-klaar uitgewerkte schoolreisjes waar de kinderen een hele dag spelplezier combineren met een plezierige attractie uit de regio.

Met ridders de boer op : Een ganse dag "Pietersheim".

Kinderboerderij Pietersheim (boerderij –en natuureducatie) gecombineerd met speeltuin en/of ridderworkshop in de waterburcht. **Alle leeftijden.**

Kinderboerderij Pietersheim – Europlanetarium Genk.

Bezoek Europlanetarium- Recreatief bezoek kinderboerderij/ speeltuin.

Op zoek naar de chocoladeplaneet. Via ruimtewezentjes maken de kinderen kennis met de planeten van ons zonnestelsel.
4-5 jarige kleuters, 1ste graad LO.

Bezoek Europlanetarium/workshop Rocket Science – Recreatief bezoek kinderboerderij/ speeltuin.

Experimenteer in het labo ivm aerodynamica en hypersonische snelheden en bouw je eigen waterraket. **2de en 3de graad LO.**

Kinderboerderij Pietersheim –

Blotevoetenpad Lieteberg Zutendaal.

Blotevoetenpad - Recreatief bezoek kinderboerderij/ speeltuin.

Lekker op blote voeten lopen in de vrije natuur. Koud, warm, vochtig, droog, aangenaam, soms prikkelend maar zeer plezierig en je voelt de natuur. **Alle leeftijden.**

Kinderboerderij Pietersheim – Rederij Stiphout Maastricht.

Rondvaart op de Maas. Recreatief bezoek aan de kinderboerderij/ speeltuin.

De kinderen maken een boottocht van een uurtje op de meanderende Maas in Maastricht. U passeert langs een aantal interessante gebouwen. Er is uitleg aan boord ! **Alle leeftijden.**

Rondvaart op de Maas met grottenbezoek.

Recreatief bezoek aan de kinderboerderij/ speeltuin.

Na 20 minuten varen op de Maas brengen de kinderen o.l.v. een gids een bezoek aan grotten van Maastricht met meer dan 20.000 onderaardse gangen. **4de - 5de - 6de leerjaar.**

Informatie, prijzen en reserveren : www.pietersheim.be

Wat nog ...

Kabouterpad

In Pietersheim leeft een heuse kabouterfamilie. Je mag kabouters vergelijken met de verplegers van het bos. Zieke dieren worden verzorgd en tussendoor houden ze het bos proper. Afstand : circa 40.000 kaboutervoetjes. Op de kinderboerderij en wat erburcht zijn er kaboutermutsen te koop. Het kabouterpad is geheel gratis!!!
Info : www.pietersheim.be/kabouterpad

Pietersheim, poort tot het Nationaal Park "Hoge Kempen"

Pietersheim is één van de 6 toegangspoorten tot het Nationaal Park "Hoge Kempen", een aaneengesloten natuurgebied van 5700ha. Een ontmoeting met een ree is geen uitzondering en vlinders zoals de koninginpage kleuren de zomer. Grote stenen en kleine keien zijn stille getuigen van de laatste ijstijden... Breng een bezoek aan het Nationaal Park onder begeleiding van een Ranger... een smakenwandeling, earthwalk, bezembinden, schattentocht...

Info : www.nationaalpark.be

Colofon

Een uitgave van Toerisme

Redactie | Dirk Welkenhuyzen

Druk | Pietermans drukkerij Lanaken

T 089 71 43 50

Fotografie | Archief VZW Toerisme

Oplage | 3000 - 11de druk 2016

Verantwoordelijke uitgever | VZW Toerisme

Prijzen

De toegang tot Domein Pietersheim en de kinderboerderij is gratis.

Deelname aan boerderij- en natuuractiviteiten en bezoek Waterburcht : www.pietersheim.be/prijzen

Inlichtingen en reservaties

Openingsuren kinderboerderij / speeltuin :
Dagelijks van 9.00u tot 18.00u.

Openingsuren Secretariaat kinderboerderij :
Dagelijks van 8.30u tot 12.00u en van 13.00u tot 16.15u.
(weekend gesloten).

Kinderboerderij Pietersheim,
Neerharenweg 12, 3620 Lanaken,
T + 32 89 712 120
pietersheim@lanaken.be

Openingsuren Waterburcht Pietersheim :
Zomerseizoen :
Vanaf paasvakantie t/m herfstverlof :
Dagelijks van 10.00u tot 17.00u.
Winterseizoen :
Zat. van 13.00u tot 16.00u.
Zondag en feestdagen van 10.00u tot 16.00u.

Waterburcht Pietersheim :
Waterburcht 52, 3620 Lanaken.
T + 32 89 772 534
waterburcht@lanaken.be
www.pietersheim.be

